THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

• PUBLISHED BY •

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

251 - 253 Queen Street West — Telephone Adelaide 3067

Subscription Rates — $5.00 Per Year

Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ontario January 22nd. 1913.

וועמען וועט עס צופריעדענשטעלען?

ווען די ענגלישע רעגיערונג האט אריינגעטראגען אין פארלאמענט איהר „האום רול" ביל, איז דער געזעץ אשקירט געווארען פון אלע זייטען. דער פארשלאג פון דער ענגלישער רעגיערונג באשטעהט אין דעם איינגעגעליך, וואס מען זולט נאר צו פארמיידען סכסוכים צווישען דער פראטעסטאנטישער אלסטער געגענד איבן די קאטוילישע געגענדען, אין דארום האט די רעגיערונג פארגעשלאגען, אז עס זאלען געשאפען ווערען צוויי באזונדערע פארלאמענטען, אין אויך איינער א פאראייניגטער פארלאמענט, און דיזען פראיעקט איז איהר ענדליך געלונגען דורכצופיהרען אין „האוז אף קאמאנס".

די „שין - פיינעהס" פארשטעהט זיך זענען געגען, ווייל זיי ווילען זיך ניט באנגעגען מיט וועניגער אין אינדענדישע רעפובליק, וואס זאל פאלשטענדיג זיין זעלבסטשטענדיג. אבער אויך דיזע נאציאנאליסטען זענען ווייט ניט צופריעדען מיט'ן פראיעקט, און זייער פיהרער קאר־מאן האט ערקלערט, אז ער וועט עס ניט זוכען צו באקעמפען, אבער ער וועט קיינמאהל די זאך ניט אונטערשטיצען. די ארבייטער פארטי וויעדער און די אפקוויט ריבעראלען האבען אויך זייערע מאמ'ווען, וואהרום זיי זענען געגען דעם „האום רול" פלאן, און ווי עס ווייזט אויס, איז מעהר ווי די לאיר דושארדזש קאאליציע שטוצט עס ניט.

אין דערווייל געהט דאס לעבען מיט זיין גאנג.

די „איסטער - טעג" אין אירלאנד האבען שיין באקומען א הזקה אין די לעצטע עטליכע יאהר צו זיין טעג פון אונרוהען, און איך דאס יאהר איז עס ניט געווען קיין איסנאהם, און די אונרוהען וועלכע האלטען שוין אן א לענגערע צייט דארטען, זענען וויעדער באנייט געווארען סיך ווידער.

אין פיעלע שטעדט אין שטעדטלאן האט מען אינטערגעצונדען רע פיעריונגס - פלעצער, און געזוכט צו פארברענען וויכטיגע דאקומענטען, באזונדערס די רעקארדס וועגען איינמאהנען די שטייערען.

ווי די „אסאשיאייטעד פרעס" גיט איבער אין א באריכט פון דובלין, זענען ווענינסטענס פיר אין דריי פאליציי - בארעקען אטאקירט גע־וואָרען. אין איין עס זענען ניט געווען קיין קרבנות דערביי. איז עס דערפאר, וואס די פאליציי האט זיך געריכט אויף דעם, און זיי זענען דארום אפגעצויגען געווארען אין די ארומיגע קאנצענטראציאנס לאגערען.

די „שין - פיינעהס", וועלכע ארגאניזירען דאס אלעס, האבען אויך אין פיעלע פלעצער ארויסגעצויגען די רעפובליקאנישע פאהן, און געמאכט אנדערע ארויסטריטען. אין איב עס איז ניט געקומען צו קיין בלוט - פארגיסונגען איז עס געווען צוליעב דעם, וואס פון איין זייט איז דאס מיליטער געווען גוט צוגעגרייט, און פון דער צווייטער זייט האבען אי די „שין - פיינעהס" פיהרער אי זייערע צייטונגען געהופען די יונגענד צו קאנטראלירען זיך, ניט צו פארלירען זיך אין צוריקגעהאלטען, אין די לעצטע האבען געפאלגט.

אין דאס אלעס, אט דער גאנצער „איסטערטייד" טומעל קומט פאר נאכדעם, ווי לאיד דושארדזש און א. כאנאר לאז דענקען אז זיי האבען די אירלענדישע פראגע געלעזט.

דער ביל איז טאקע אנגענומען געווארען אין פארלאמענט מיט א גרויסער מאיאריטעט. אבער שטעלט ער עמיצען צופריעדען?

פאלגט נאך דעם ביישפיעל

די „דזשאינט באארד" פון די היגע קלאוקמאכער יניאנס האט גע־מאכט דעם אנהויב, און זייער ביישפיעל דארף נאכגעפאלגט ווערען פון אלע יידישע ארבייטער ארגאניזאציעס.

די „דזשאינט באארד" האט באשלאסען צו רעקאמענדירען צו אלע איתרע אנגעשלאסענע יניאנס, אז א טאג פארדיענסט זאל פון די ארבייטער ביי „קלאיקס און סוטס" זאל געגעבען ווערען צום מיליאן דאלער קאמפיין פאר די מלחמה קרבנות, א רעקאמענדאציע וואס וועט זיכער דורכגע־פיהרט ווערען.

אבער די ארבייטער ביי פרוען - קליידער - דארפען ניט בלייבען די איינציגע אנצוגעהמען אזא באשלוס. די מענער - שניידער, די „קעפ - מייקערס" די „העט - ארבייטער", און אלע אנדערע אידישע יוניאנ'ס דארפען נאכפאלגען ביישפיעל, און ביישטייערען א טאג ארבייט פאר די מלחמה און פאגראם קרבנות.

דער דומער קערל פון ווייזן לעבט

(ספעציעלע קארעספאנדענץ צום „זשורנאל") פון לייבל טויבש.

„...איז דער „דומער קערל" פון ווען נאך אין נישט געשטארבען גע־פאלען ארבעט פערהינגערט? אם די ישאלה פרעגט א ניי יארקער באנקיר ביים ווע־נער קארעספאנדענט פון דער ניי יארקער שטאאטסצייטונג. דער „דומער קערל" פון ווען איז כידוע, א שם הכולל פאר דעם גערענקעלאזען ווייענער, וואס גיט זיך ניט אף קיין חשבון, לעבט אין טאג ארויס אין לאזט זיך באהערשען פון כל־ערליי דעמאגאגען, ווערט נתפעל פון יעדען שראגווארט, „פאר עטליכע וואך כען", שרייבט דער ניי יארקער באנקיר אין זיין ברויף, „האבען אונזערע ציי־טונגען געבראכט ידיעות מכח אידען הע־צען אין ווען. ס'ווייסט אויס אז מען האט אין ווען נאך ארן ניט געערענט אונטערצושיידען צווישען אנשטענדיגע אידען און ניט אנשטענדיגע. ווי אזוי מען דענקט ביי אונז איבער אזעלכע אר־דען האבען העצען בעדארף איך אויף ניט זאגען. די היגע אידען וואס גיבען דיזע געלד צו דעם וועגענד קינדער רעליגיע, פרעגען ניט נאך, צו העלפען מען רעליגיע, אידישע אדער קריסטלעכע קינדער, זיי גיבען פשוט פאר הונגעריגע ווענער קינ־דער, „גיבען נערן אן א סך..."

דער דומער קערל פון ווען איז אבער „ליידער", טאקע אלץ נאך ניט נים שטארבען, אדרבה, ער לעבט וואס א מאהל מעהר אויף. ס'איז זיכער ניט קיין איבערטרייבונג וואס דער פריהערער קריסטליך - סאציאלער בירגערמייסטער, הר. וויסקירכנער האנסטאמירט אויפ'ן קריסטליך - סאציאלען פארטיי טאג, אז די שטימונג פון דער וויעגער בעפעלקע־רונג קעהרט זיך אום אויפסניי צו דער קריסטליך - סאציאלער פארטיי. עס איז אויך האנסטאמירט געווארען, אז די קריסטליך - סאציאלע ארבאניזאציע מאכט גרויסע פארשריטע און געוויגט וואס א מאהל מעהר ארבאניזירטע פאר־טיי - אנהענגער. אזוי איז אויסמישל די צאהל פון ארבאניזירטע קריסטליך - סא־ציאלע פרוען געוואקסען פון 12,000 אויף 43,000, דאס איז מעהר ווי דריי מיט א האלב מאהל אזוי פיעל.

און דאס איז ניט ביים „דומען קערל" פון ווען לייכט צו ערקלעהרען. תיכף נאך דער רעוואלוציע אין נאוועמבער פון פארגיגען יאהר האט זיך דער עולם א ווארף געטאן צו די סאציאל - דעמאקראט־מען, מחמת יעדער האט געגלויבט, אז אזוי ווי די אלטע הערשענדע פארטיי, די קריסטליך - סאציאלע, קען ניט געבען בילדיג לעבענסמיטלען אין קליידונג, ככן וועט די סאציאל דעמאקראטישע פארטיי, ווען זי וועט איבערנעהמען דיממשלה, אומדאי ברייגען די ישועה. דאס איז אבער געווען א פארשער גלויבען. אדרבה, די פערהעלטנישען ווענען נאך א כך ערגער געווארען, אין בשעת דער רע־וואלוציע. און דאס לעבען איז געווארען אין יעדער הינזיכט פיעל טייערער, פיעל שווערער. פריהער איז נאך ווי עס איז דאך געווען א געמיינזאם עסטרייך - אונ־גארן, א מלוכה פון 50 מיליאן איינ־וואוינער מיט פערשיידענע פראדוקטיווע, ווירטשאפטליכע און אינדוסטריעלע פראָ־ווינצען און לענדער. וואס עס האט גע־פעהלט אין איין געגענד האט זיך געפונ־דען אין דער אנדערער. אז גאליציע האט רמשל געהאט נאפט, בעהמען האט גע־האט ציקער אדער אלגארן האט געהאט תבואה, אונ' האבען אט די אלע זאכען אין ווען אין אין גאנצן לענדער עסטרייך ניט געקענט גאנץ פעהלען. היינט אבער אז די פריהערינע מלוכה איז צוריסען גע־וארען, פעהלען פערשיידענע פראדוק־טען, און אז מען מוז עס קויפען אין אויסלאנד, קאסט עס זעהר טייער. — זאגט איצט דער „דומער קערל", אז די פאציאליסטישע רעגיערונג איז אין דעם שולדיג, אין אזוי ווי עס געפינען זיך אין דער סאציאליסטישער פארטיי א געוויסע צאהל געטייסטע און ניט געטייסטע אי־רען אין דער ווייטערדיגער פועל יוצא שוין ממילא זעלבסט פערשטענדליך, אז שולדיג אין אלעמען, אינ'ם הונגער, אין דער טייערונג, אינ'ם וואהנונגס - מאנ־געל און אלע איבעריגע צרות און פיין וואס דער אומגליקליכער קריעג האט מיט זיך געבראכט איז דער אלטער „שער המשתלח" — דער איד!

איבערהויפט איז עס זעהר א בילד פערגעניגען צו העצען אנטקעגען די „פרעמדע"; דאס זיינען יענע אומגליק־ליכע נפשות וואס זיינען ביים אנהויב, אדער בשעת דער מלחמה אנטלאפען פון שונא און געזוכט שוץ אין די מלכות וואס זיינען ווייטער פון די שלאכטפעלד דער. אט די אלע, נאטירליך, לויטער אידען — זיינען א דארן אין די איינען ניט בלויז פון די קריסטליך סאציאלע, נאר אפילו פון די סאציאל - דעמאקראטען. ניר האבען די לעצטע אביסעל מעהר שכל, אביסעל מעהר פאליטישען זין און אבי־סער בושה פאר דער איבערגעוועלט פאר דעם באלאנטען „למה זאגלו העפיים" וואס וועט די וועלט דאצו זאגען? דער „דומער קערל" פון אינסברוק האט אבער פאר די אלע זאכען ווייניג וואס פאר־שטענדניש און דער פיראלער לאגדעס - ראט פאסט זיך פאלגענדען באישלוס. —

די לאנדענס - רעגיערונג ווערט אויס געפאדערט. —

1. צו פערזאמלאבען אז אלע פער־זאנען, וואס זיינען ניט צושטענדיג אין טיראל און וואוינען ניט דארט שוין פאר דעם 1914 יאהר זאלען זיך תיכף מעלדען.

2. צו איבערפרייען דיאויפהאל־טונגס - באוויליגונג פון אלע געמערדעטע פערזאנען.

3. די אלע פערזאנען וואס זיינען ניט אין טיראל, צושטענדיג און געפינען זיך ניט אין עפענטליכען ארבעט פאלקס - ווירטשאפטליכען דיענסט אויסגעוויי־זען מיט די אויסמייזונג תיכף הערכפיהרען.

בסך הכל געפינען זיך אין דעם שטי־קעל טיראלער געביעטס, וואס איז נאך פארבליבען ביי עסטרייך בלויז עטליכע געצעהלטע פליכטלינגע. קיין סך איז דארט קיינמאל ניט געווען, אפילו בשעת מלחמה אויך ניט. מחמת די פליכט לינגע האבען זיך תמיד געצויגען אהין, וואו עס געפינט זיך גרויסע אידישע גע־מיינדעס און זיי קענען האבען אנשלוס אן די היימישע גמילבענס בלידער. אבער טיראל אבער האט די גרעסטע אידישע גע־מיינדע, די הויפט שטאדט אינסבריק, בלויז קרוב צו הונדערט משפחות. דעש־פליכטלינג, וואס האט כסדר געווכט דאס אידישע לעבען זיך אהינצו ניט געצויגען, דאס מאכט אבער ניט אויס, אויך די פאר געצעהלטע אידען, וועמענס היים עס איז צישטערט און פערניכטעט געווארען פונ'ב שונא'ס חיל און האבען ניט וואוהין צולויף צו קומען, אויך זיי מוזען אימ־ברחמנות'דיג אויסגעוויזען ווערען, ווייל זיי זענען אומגליקליכע אידען!

דאס איז א בעשלוס פון דעם לאנ־דעסראט, די העכסטע פאליטישע בע־הערדע, „אנטקעגען „פרעמדע" אידען אסעגען היימישע אידישע בירגער ווייע־הער, וואס זענען אין טיראל יא צושטענ־דיג און מען קען זיי נישט אויף א קורץ צען וועג אויסווייזען לאזט זיך דער „דו־מער קערל" הערען אויף אן אנהער אופן. אין שטאדטישען זאל אין אינסברוק אויף א פערזאמלונג פון דעם אנטיסעמיטישע־ן בונד, האלט אן איינגעבוינענער רייד, א בלוטיגע העצע רעדע אקעגען רעוואלוציא־נערען און נאטירליך, אידען און זאגט זיך דאס פאלגענדע. —

„אויב מ'רעדט פון א דראהענדיגער רעאקציע, אזוי זאל זיך דאס בירגער־טום זיך ניט שרעקען, נור דארויף גע־בען א תשובה, אז מיר האבען שוין אין פערלויף פון דער רעוואלוציאן אין אלז דערע מדינות אזוי פיעל געלעעענט, אז מיר זיינען מיכן ומאומן די הייטע גוואר־דיג מקבל פנים צו זיין. אבער מיר וועלען ביים ערשטען איבערפאל דיר אידען אין טיראל ערקלעהרען פאר הפחר און זאגען אז מיר וועלען זיך נקום זיין אן אלע טיראל־לער אידען, אלס די אוהרהויבער אין אנ־דער וואלט נישט געווען קיין שלעכטע תשובה אויף די כסדר'דיגע דראהונגען מיט'ן בידגער־בראווא אויף דער גרויסער חכמה פונ'ם קריעג". נאטירליך, פאטשט דער עולם דאזיגען רעדנער.

אן אנדער רעדנער, א הער דר. פפאנדלע דערצעהלט דעם עולם איבער די שלעכטע אידישע מדות און זאגט, אז דער איד האט ניט קיין מיטנעפיהל מיט אנ־ערע מענשען. • עפעס איין אומשולדיגע פרוי, וואס האט מן הסתם ניט איינמאל מיקבל טובה געווען פון אידען הען דאס ניט דערלאזען און מאכט א צווישענרוף. „דאס איז ניט אמת, דער איד האט יא מיטגעפיהל!" כאפט זי עטליכע נישי קשה'דיגע קלעפ און ווערט פון דער פערזאמלונג ארויסגעוואפען.

וועלען די הארציגע ווערטער פון דעם אמעריקאנישען באנקיר, „אז דער איד ניט פשוט פאר הונגעריגע ווייענער קינ־דער, אז ער גיט נערן אן א סך".. מא־כען פאר עס איז ווירקונג אויפ'ן „דומען קערל" פון אינסברוק צו פון ווען? דער דעמאגאג ווייסט דעם אמת, נור ער זאגט איהם ניט ארויס דארט וואו עס נוצט איהם ניט. אט הערען מיר זייט וואכען און הדשים דא אין ווען זיך שטארק בעקלאגען אויף „די פרעדיגע", עס הייסט אויף די נאלוציישע און בוכא־ווינער אידישע פליכטלינגע וואס איבער־פירען די שטאדט. איצט ווערט פארע־פענטליכט די אפיציעלע סטאטיסטיק אי־בער דער רעזולטאט פון דער פאלקס - צעהלונג. ס'שטעלט זיך גאר ארויס אז די שטאדט ווען איז בכלל ניט איבערפליט, אדרבה, די צאהל פון די היגע איינוואוי־נער איז הייגט ווייניגער ווי פאר צעהן יאהר מיט קרוב צו צוויי הונדערטל מיי זענט. דעם 31-טען דעצעמבער 1910 האט זיך געפונען אין ווען א בעפעלקע־רונג פון 2,031,498 נפשות, דערפון 973,661 מענליכע און 1,057,837 ווייב־ליכע. איצט געפינט זיך בלויז 851,694 מענליכע, און 987,014 ווייבליכע נפשות צוזאמען 1,838,708, דאס איז געווען מיט 192,790 ווייניגער. דער רעש פון דער „איבערפיליונג" פון ווען איז בכן אן אומזיסטיגער און דער זעלבער וויל שרייט אויף די פערזאמלונגען. אז ווען איז צו שטארק איבערפיליט אין מענ־ליכע. בערפאר דו „פרעמדע" משלח זיין, אויך זיך איצט ווידער וועגען דעם צוזאמען דאס פון דער ווייענער בעפעלקערונג. דאס מען דיסקוטיליך געהערט ביים מענ־כריסטליך סאציאלעס פארטיי סא. וואו דער דר. ווייסקירכנער ווייזט מיט ביטערע טרעהרען. — „מיר האבען גערעדט און ווען צוויי מיט א פערטעל מיליאן מענ־שען, מיר זענען לויט דער לעצטע־ן פאלקס - צעהלונג געווען אויף אין מיר־ליאן מיט אכט הונדערט טויזענט". ער מאכט דעם צוריקגאנג נאך גרעסער, ווי ער איז פאקטיש, און ער הערט געטען די אידען פערפאר וואס ווען האט ווייי־ניגער איינוואוינער, און הער „דומער קערל" מערקט ניט אז די זעלבע דעמאג־אגען האבען ערשט נעכטען געהערט פון אידען ווייל, ווייל זיי איבער־רען די שטארט.

דער „דומעל קערל" פון ווען בלי־אונשטערבליך!

דער בוים

(פון איקראאיניש לעענדען)

פון ל. מלאד

איקראינע —
איך פאהר ביי דיר אויף קבר אבית ציטערדיג אצינדער,
עס איז מיר נישט קיין וואונדער
די גרויסע שפע פון די פעלדער דיינע;
עס חדושט מיך נישט, וואס דיין ערד איז אזוי פעט —
פון גאנצע דורות אידיש בלוט, האט אין זיך איינגעזוגען,
בעוואסערט מיט די טרעהרען פון די ברידער מיינע.

איקראינע —
אין קיין מדינה האט נאך ניט אזוי ארומגעטאנצט דער טויט,
ווי דא ביי דיר.
און גאט מיין גאט, צו דוכט זיך מיר —
איך זעה די גראזען, אנשטאט גרינע, וואקסען רויט.

איקראינע —
דער בעל עגלה יאגט און יאגט די פערד,
און נעבען מיר זיצט אייף דער פיהר פארקלעהרט
אן אלטער איד, אן איינגעבוינענער, וואס לעבט קוים, קוים
„דערצעהלט מיר עפעס — בעט איך זיך — פון יענע טעג".

„די זעהסט, דאָרט ביי דעם וועג
שטארט אין דער לופט ארויס אן אלטער בוים,
איצט קוק זיך אום
אין פריב געפינען דא ארום און ארום
א זכר פון א דארף, ווי פון א וואלד,
און וואו דיין בליק פאלט —
א הויכער רוים,
חוץ יענער אלטער בוים....

אין יענעם טאג, פון וועלכען איך דערצעהל,
איז גראד געווען אזוי דער;
די זון האט חוצפה'דיג די אויגען אויסגע שטאכען,
אין יעדענס בליק, א שרעק געווען איז א שטומע,
אין עפעס ווי פאר עפעס זיך געשראקען,
אין אויסגעבראכען
איז פלוצלונג די מהומה,
עס האבען רעש'דיג ציקלונגען זיך די קלויסטער גלאקען,

אין אומגעלאפען זענען אידען ווי צומישט,
געראפען אומעטום און ערגעץ נישט;
אין יעדערער מיט אימה האט פארשטאנען —
די הייראמאקעס רוצחים קומען,
אין יערער האט אין אייעניש פון דאנען
דאס ווייב און קינד ארויסגענומען,
אין יער עס האט געקאכט, אויף וואנענס זיך ארויפגעכאפט,
אין דאס ביסעל האב און גוטס אין קעלערען פארקלאפט
אין יער עס האט געקאנט, — אין גריבער עס בעהאלטען . . .

האט אין דער שטארט אן אלטער איד געוואוינט.
איז מיט א ווייסער עלטער ער געווען בעקרויינט:
מיט ברעמען — אלט אין לאנג, און איינען — טיעף אין שויארץ
א פירען מיה תורה, יראה — אינ'ם הארץ,

אין יענעם טאג... דער לעצטער וואגען איז געשפאנט
אין פלוצלונג האט זיך עמיצער דערמאהנט —
אן יענעם איד דעם אלטען:
ער איז שנעל צו איהם אין הויז ארייגגעלאפען
אין דארט, ווי אלע מאל, געטראפען
איהם זיצען ביי אן אפענער גמרא.
ער האט דערצעהלט איהם פון דער סכנה, פון דער צרה
אין האט דעם זקן איינגעדריי ארויסגעפיהרט.
דער וואגען האט געריהרט . . .

די זון איז טיעף פארזונקען אין איהרע גסיסה שטראהלען;
אין מזרח איז דער בין השמשות ציגעפאלען
פון אויפ'ן וועג האט זיך די לעצטע פוהר געצייגען
מיט די אלטלאפענע דערשראקען,
אין צווישען זיי געזעסען איז דער זקן,
דעם קאפ. אראבגעבויגען,
געדאוועט מנחה פאר זיך שטיל.

און פלוצלונג — הארך, ער וויל
דער בעל עגלה, אבשטעלען זאל די פערד —
שמינה עשרה דארף ער שטעהן . . .
און אלע האבען זיך ביי איהם געבעטען:
„די סכנה איבער אינזערע קעפ שוועבען,
מיר מוזען שנעל פון דא אבטרעטען".
און דא און דארט א קראך האט זיך געהערט,
און דא און דארט האט זיך א פייער־זייל געזעהן,
ער איז אבער געבליבען איינגעשפארט:
ווי דאנג ער לעבט
האט ער שמינה עשרה שטעהן נאך נישט פארפעהלט.

און פלוצלונג האט דער וואגען ווי פון זיך אליין געשטעלט
און מיט'ן לעצטען כח קוים
איז ער אראב און זיך געשטעלט
און מיטען פעלד
שמינה־עשרה ביי דעם אלטען בוים.

— — — — — — — — — —

א ביסעל האט די פוהר אויף איהם געווארט,
און פלוצלונג האט מען קולות רוצח'ישע געהערט;
עס האבען זיך א רים געטון די פערד,
אנטלאפען מיט דער פוהר ווי פון א סכנה.

און ביי דעם בוים געדאוועט מיט כונה
דער אלטער האט.
אזוי מתפלל זענענדיג צו גאט,
האט דורכגעשניטען אין דער לופט געשריען
און קולות רוצח'ישע פון ווייטען,
געקומען זיינען עטליכע צו רייטען
פון קאפ ביז פיס בעוואפענט מיט כלי־זין

— — — — — — — — — —

וואס איז געווען דער סוף?
צו זיינען זיי געווארען פול מיט כעס,
צו האבען זיי געמאכט זיך שפאס —
געהאנגען האבען זיי איהם אויפ'ן זעלבען בוים אויף,
אין קיינער ווייסט ניט, צו עס האבען
די רוצחים ערגעץ איהם בעגראבען,
צו זיינען גאך אראבגעקומען
מלאכים און אין הימעל איהם אויפגענומען....
און וואו ער איז, מיין קינד,
ווייס קיינער נאך נישט ביז אצינד.

דער בוים איז אבער, ווי ער איז געווען
אין יענעם בין השמשות דאן געבליבען שטעהן
און מען דערצעהלט —
געדיכטע פעלדער זיינען דא געווען פיעל,
ניר עס האט א שרפה אלץ צושטערט
אין דערפלעך אויסגעגלייכט ווי מיט דער ערד,
און שטורם־ווינטען האבען שוין געבלאזען
נאר אט דעם בוים אליין געלאזען,
קיין בלעטעלע קיין איינס אפילו ניט ארויסגעריסען,
און שטיל
דא אינ'ם מיטען פעלד
פערגלייווערט האלב און האלב צעבליהט,
ווי אן עדות ווי א שטומער,
שטעהט ער אזוי — סיי ווינטער און סיי זומער,
און שטארט ארויס מיט פחד אין דער לופט,
ווי א מצבה, וואס דערמאהנט אן יענעם איד.

און שוין נישט איינער האט געפרובט
אינטערזעהנען
דעם שטומען עדות פון דער שרעקליכער רציחה
און ווען עס פלעגען
די הענד זיך אויסשטרעקען מיט דער זעג,
איז יענער שוין געפאלען טויט.
אזוי ניט איינער, מחמת גאנצע, טעג נאך טעג,
געפאלען איינען האקענדיג דעם בוים פון יענעם סוד
און ער הויט
שטעהט רוהיג אין פערשטיינערטער מכוחה
דער אלטער בוים. . .
און מיט די ווארצלען בוימער אויסגעריסען,